

Nr 40

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättande av fredningszoner för vandringsfiskens framkomst i Torne skärgård, m. m.

Genom en den 7 april 1967 dagtecknad proposition, nr 115, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av tredje lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att

dels godkänna en den 1 april 1967 undertecknad deklARATION mellan Sverige och Finland angående ändring i den stadga som finnes fogad vid deklARATIONEN den 10 maj 1927 mellan Sverige och Finland rörande fastställande av stadga för fiskets bedrivande inom Torne älvs fiskeområde,

dels anta vid propositionen fogade förslag till

1) lag om ändring i lagen den 18 juni 1927 (nr 218) angående rätt för Konungen att utfärda vissa föreskrifter rörande fisket inom Torne älvs fiskeområde,

2) lag angående tillämpning av lagen den 1 december 1950 (nr 599) om ersättning för mistad fiskerätt m. m. beträffande fredningszoner i Torne skärgård.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner en deklARATION mellan Sverige och Finland enligt vilken fredningszoner skall inrättas i Torne skärgård. Syftet med zonerna är att trygga den älvlekande vandringsfiskens framkomst genom skärgården. Zonerna skall därför enligt deklARATIONEN hållas fria från stängande fiskredskap och liknande anordningar.

Vidare föreslås i propositionen att Kungl. Maj:t bemyndigas ge föreskrifter i enlighet med deklARATIONENS bestämmelser om fredningszoner.

Slutligen framläggs förslag angående ersättning för det fall fredningszon orsakar intrång i enskild fiskerätt.

Deklarationen

Förslag till deklARATION i ämnet har fogats vid protokollet över jordbruksärenden den 31 mars 1967, vilket bifogats propositionen. Deklarationen, avfattad i två exemplar på svenska och finska språken, vilka båda texter äger lika vitsord, undertecknades i Helsingfors den 1 april 1967 av båda regeringarnas befullmäktigade ombud. Deklarationen har följande lydelse.

Deklaration mellan Sverige och Finland angående ändring i den stadga som finnes fogad vid deklARATIONEN den 10 maj 1927 mellan Sverige och Finland rörande fastställande av stadga för fiskets bedrivande inom Torne älvs fiskeområde

Sveriges regering och Finlands regering hava överenskommit, att 2, 9 och 10 §§ i den stadga som finnes fogad vid deklARATIONEN den 10 maj 1927 mellan Sverige och Finland rörande fastställande av stadga för fiskets bedrivande inom Torne älvs fiskeområde skola erhålla följande ändrade lydelse.

2 §.¹

Fiske efter lax och laxöring är förbjudet i älvområdet från och med den 1 september, till dess isen bortgått på våren; utan hinder härav må dock i älvområdet inom svenska och finska Nedertorneå socknar till och med den 24 september laxöring fångas i fasta fiskeverk samt med drag och därmed jämförligt redskap.

Under tiden från och med den 1 september, till dess isen bortgått på våren, må fördenskull med ovan nämnt undantag redskap av vad namn och beskaffenhet som helst, avsett för fångst inom älvområdet av lax eller laxöring, icke i fiskevattnet kvarlämnas, än mindre utsäلتas eller annorlunda begagnas.

Lax, som håller i längd mindre än 60 centimeter, och laxöring, som håller i längd mindre än 35 centimeter, må icke under någon tid av året metas eller annorlunda uppsätligen fångas.

9 §.²

Fiske av nejonöga (nätting) må framgent bedrivas på tid och sätt, som hittills varit vanligt.

Ljustring är förbjuden. Den som i fiskevattnen anträffas med ljustereld eller eljest utrustad för ljustring skall straffas såsom om han utfört ljustring.

10 §.³

I skärgården skola, utöver fiskådra enligt lagen i vardera staten, finnas fredningszoner. Dessa utgöras av vattenområdena norr om latitudsparallelerna.

¹ Senaste lydelse av 2 § se SFS 1966:503.

² Andra stycket motsvarar förutvarande 10 §.

³ Paragrafen tillagd genom denna deklARATION.

lellen 65°35'N inom ett avstånd av 200 meter på ömse sidor om följande räta linjer:

a) från Kraaseligrundet utanför älvmyningen i bäring 196° till en punkt 65°45,85'N, 24°06,45'O, därifrån till 65°44,0'N, 24°10,0'O, därifrån till 65°40,55'N, 24°11,95'O, därifrån mellan Sarvenkataja och Linnan-klupu i bäring 193°;

b) från skärningspunkten av den från Kraaseligrundet enligt a) gående linjen och latitudsparallellen 65°46,0'N till 65°46,05'N, 24°02,75'O, därifrån i bäring 213,5° till 65°44,0'N, 23°59,50'O, därifrån till 65°42,0'N, 24°01,70'O, därifrån till 65°36,0'N, 23°59,25'O, därifrån i bäring 160°;

c) från 65°44,0'N, 23°59,50'O längs den under b) nämnda bäringslinjen 213,5° till 65°39,0'N, 23°51,50'O, därifrån till 65°38,0'N, 23°50,65'O, därifrån i bäring 171°;

d) från skärningspunkten av den under b) nämnda bäringslinjen och latitudsparallellen 65°44,60'N till 65°44,50'N, 23°50,30'O, därifrån till 65°43,60'N, 23°48,50'O, därifrån till 65°42,80'N, 23°48,70'O, därifrån till 65°41,40'N, 23°46,85'O, därifrån i bäring 200°;

e) från den under a) nämnda brytningspunkten 65°44,0'N, 24°10,0'O till 65°43,95'N, 24°14,15'O, därifrån väster om Vähä Huituri och Iso Huituri i bäring 160°;

f) från den under e) nämnda brytningspunkten 65°43,95'N, 24°14,15'O till 65°43,80'N, 24°19,40'O, därifrån till 65°42,30'N, 24°22,85'O, därifrån i bäring 172°.

Koordinaterna hänföra sig till det svenska sjökortet nr 417 (Haparanda), samtliga upplagor 1960—1967.

Fredningszonernas sträckningar åskådliggöras på sjökort, bilagt denna stadga. Det ankommer på länsstyrelserna i Norrbottens län och Lapplands län att envar på sin sida av riksgränsen vidtaga erforderliga åtgärder för utmärkning i vattnet av fredningszonernas belägenhet.

Fiskredskap eller annan anordning må ej anbringas och brukas så, att fiskens gång i fredningszon kan hindras eller fisken eljest kan avhållas från att framgå där.

Dagen för denna deklarations ikraftträdande bestämmes genom skriftväxling mellan regeringarna på diplomatisk väg.

Lagförslagen

De vid propositionen fogade lagförslagen har följande lydelse.

1) Förslag

till

Lag

om ändring i lagen den 18 juni 1927 (nr 218) angående rätt för Konungen att utfärda vissa föreskrifter rörande fisket inom Torne älvs fiskeområde

Härigenom förordnas, att lagen den 18 juni 1927 angående rätt för Konungen att utfärda vissa föreskrifter rörande fisket inom Torne älvs fiskeområde skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

Konungen äger i samband med utfärdande i övrigt av bestämmelser överensstämmande med den stadga, som finnes fogad vid deklarationen den 10 maj 1927 mellan Sverige och Finland rörande fastställande av stadga för fiskets bedrivande inom Torne älvs fiskeområde, jämväl giva föreskrifter, vilka överensstämma med 13 och 14 §§ i stadgan.

(Föreslagen lydelse)

Konungen äger i samband med utfärdande i övrigt av bestämmelser överensstämmande med den stadga, som finnes fogad vid deklarationen den 10 maj 1927 mellan Sverige och Finland rörande fastställande av stadga för fiskets bedrivande inom Torne älvs fiskeområde, jämväl giva föreskrifter, vilka överensstämma med 10, 13 och 14 §§ i stadgan.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen förordnar.

2) Förslag

till

Lag

angående tillämpning av lagen den 1 december 1950 (nr 599) om ersättning för mistad fiskerätt m. m. beträffande fredningszoner i Torne skärgård

Härigenom förordnas som följer.

Medför bestämmelserna om fredningszoner i 10 § stadgan för fiskets bedrivande inom Torne älvs fiskeområde att innehavare av enskild fiskerätt får sin rätt inskränkt eller på annat sätt tillskyndas skada, äger lagen den 1 december 1950 om ersättning för mistad fiskerätt m. m. motsvarande tillämpning.

Anspråk på ersättning skall vid påföljd av talans förlust framställas inom tre år från den dag då denna lag träder i kraft.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen förordnar.

Inledning

I propositionen anför chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Holmqvist, under rubriken Inledning följande.

Fisket i gränsälvarna mellan Sverige och Finland och i havsområdet utanför Torne älvs mynning regleras i huvudsak av mellanstatliga bestämmelser, nämligen 1927 års laxfiskekonvention och den därtill knutna fiskestadgan.

Genom Kungl. Maj:ts beslut den 10 september 1954 förordnades ombud att för Sveriges del delta i överläggningar med representanter för den finska regeringen rörande översyn av de gemensamma fiskebestämmelserna. Härjämte skulle överses bestämmelser angående flottningen i gränsälvarna. De svenska och finska ombuden antog som gemensam benämning svensk-finska kommissionen för översyn av 1927 års konvention angående det gemensamma laxfisket i Torne och Muonio älvar m. m. (*laxfiskekommissionen*). — Med skrivelse den 23 oktober 1962 överlämnade de svenska ombuden¹ till Kungl. Maj:t ett betänkande med förslag till ny överenskommelse och stadga rörande fisket samt förslag till ändring i gällande flottningsbestämmelser. Betänkandet är rubricerat »Fiske och flottning i gränsvatten mellan Sverige och Finland» (NU 1963: 2). Förslagen är gemensamma för de svenska och de finska ombuden i laxfiskekommissionen, men endast de svenska ombudens motiv ingår i betänkandet.

Enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 20 oktober 1961 tillkallades tre svenska sakkunniga² för att i samråd med en i Finland tillsatt kommitté utarbeta förslag till en allmän vattenrättslig konvention mellan Sverige och Finland om nyttjandet av gränsvattendragen. De båda ländernas företrädare har antagit den gemensamma benämningen *finsk-svenska gränsälvs-kommittén*.

Laxfiskekommissionen såg som en av sina huvuduppgifter att trygga vandringsfiskens reproduktionsmöjligheter. För att säkra fiskens framkomst till lekplatser i älvarna föreslog kommissionen vissa s. k. fredningszoner i skärgården. Inom dessa skulle fiske ej få bedrivas på sådant sätt att fiskens vandring hindrades.

Efter remiss avgavs yttranden över kommissionens betänkande av ett stort antal myndigheter och organisationer. I fråga om förslaget till fredningszoner utlät sig i Sverige vattenöverdomstolen, vattenfallsstyrelsen, kammarkollegiet, generaltullstyrelsen, chefen för Norra kustdistriktet, lantmätaristyrelsen, överlantmätaren i Norrbottens län, fiskeristyrelsen, fiskeriinten-

¹ Landshövdingen Manfred Näslund, överdirektören Jöran Hult och landssekreteraren Torsten Segrell.

² Vattenrättsdomaren Gösta Schirén, ordförande, byråchefen Inge Bergström och tekniske direktören Tore Nilsson. Sedan Schirén den 24 mars 1965 lämnat uppdraget har i hans ställe tillkallats justitierådet Per Bergsten.

denten i Övre norra distriktet, länsstyrelsen i Norrbottens län, Norrbottens läns hushållningssällskap, Haparanda stad och Nedertorneå kommun samt Tornedalens orsforbund av Riksförbundet Landsbygdens folk, Svenska ostkustfiskarens centralförbund, Norrbottens kustfiskareförbund och Torneälvs flottningsförening.

Till följd av kritik som under remissförfarandet riktades framför allt mot vissa nu icke aktuella delar av laxfiskekommissionens förslag till gemensamma fiskebestämmelser gavs gränsälvskommittén år 1964 i uppdrag av regeringarna att se över förslaget. Kommitténs ställningstaganden och förslag med anledning av uppdraget redovisades i ett yttrande, dagtecknat den 19 oktober 1964 (Stencil Ju 1964: A 6). Kommissionens förslag om fredningszoner lämnades i yttrandet i huvudsak utan erinran.

Även gränsälvskommitténs yttrande över laxfiskekommissionens förslag remitterades i Sverige till ett tämligen stort antal myndigheter och organisationer. Frågor angående fredningszonerna behandlades därvid av vattenöverdomstolen, hovrätten för Övre Norrland, kustdistriktschefen, fiskerintendenten, hushållningssällskapet, Haparanda stad samt Nedertorneå och Övertorneå kommuner, Tornedalskommunernas förbund, Ostkustfiskareförbundet och Fritidsfiskets samarbetsnämnd.

Frågan om fredningszoner har häfter ånyo behandlats av gränsälvskommittén. I en den 30 januari 1967 daterad promemoria (Stencil Jo 1967: 3) har kommittén föreslagit en gemensam deklaration i ämnet av Sverige och Finland. Samtidigt har de svenska sakkunniga i kommittén överlämnat en den 31 januari 1967 daterad promemoria med förslag till den svenska lagstiftning som behövs för att det förslag om fredningszoner deklarationen innehåller skall kunna genomföras (Stencil Jo 1967: 4). Kommittén har i anslutning härtill föreslagit att gällande förbud mot höstfiske efter lax och laxöring i Torne skärgård skall upphävas.

Fisket i Torne skärgård

Utskottet hänvisar till propositionen s. 5—7.

Förslag till fredningszoner

Utskottet hänvisar till propositionen s. 7—16.

Departementschefen

Förbudet mot fiske efter lax och laxöring inom området närmast Torneälvs mynning samt reglerna om fiskådra i Torne skärgård föreslås av den svensk-finska gränsälvskommittén kompletterade med bestämmelser om sex, 400 meter breda, s. k. fredningszoner i skärgården från frivattengränsen

upp mot mynningsområdet. Zonerna är avsedda att ytterligare trygga vandringsfiskens uppgång till älvmyningen och väntas därigenom främja reproduktionen och fisket i gränsälvarna.

Förslaget bör ses mot bakgrunden av det fortlöpande bortfall av naturliga reproduktionsplatser som utbyggnaden av de flesta större laxälvar inom Östersjöområdet medfört.

Av det laxbestånd, som härrör från gränsälvarna och som under lekvandringen söker sig tillbaka till dem, fångas en helt övervägande del i Torne skärgård och där framför allt på den svenska sidan. Naturförhållandena möjliggör nämligen här ett intensivt fiske med fasta redskap. På den finska sidan av skärgården kan fiske med sådana redskap däremot bedrivas endast i mer blygsam utsträckning. Om fredningszonerna hålls fria från redskap som hindrar fiskens gång antas fångstmöjligheterna i gränsälvarna öka. Härigenom vinnas en rättvisare fångstfördelning än nu mellan kustfiskare och älvfiskare och därmed också mellan svenska och finska fiskare.

Gränsälvskommitténs förslag om fredningszoner utgör närmast en överarbetning av den svensk-finska laxfiskekommissionens förslag år 1962 om sådana zoner. Det förslaget liksom det yttrande kommittén år 1964 avgav med anledning av förslaget fick vid remissbehandlingen ett övervägande positivt mottagande. Då det nu framlagda förslaget i huvudsak gäller samma åtgärder som föreslogs i kommissionens betänkande och i kommitténs yttrande har vidare remissbehandling ansetts obehövlig.

Jag anser liksom kommittén att fredningszoner nu bör inrättas och att de bör sträcka sig från frivattengränsen till mynningsområdet. Laxfiskekommissionen hade föreslagit att zonerna skulle sträcka sig längre ut i havet. I likhet med kommittén finner jag detta obehövt. Företrädare för lokala fiskeintressen i skärgården liksom fiskeriintendenten har hävdatt att zonerna kan göras ännu kortare. Även långt ut i skärgården förekommer emellertid på sina håll jämförelsevis grunda områden som kan nyttjas för fasta fisken. Zonerna, som bör bilda sammanhängande stråk, måste enligt min mening sträcka sig så långt ut att någon avspärning inte blir möjlig.

För att syftet med zonerna skall uppnås måste de — som förut antytts — hållas fria från de stängande fiskredskap — storryssjor med ledarmar — som är de vanligaste fångstredskapen i Torne skärgård och från andra anordningar som hindrar fiskens gång i zonerna. När det gäller andra redskap än de nyss nämnda bör tillåtligheten bedömas med ledning av redskapens verknings sätt. Redskap som nyttjas under tid då vandringsfisk ej passerar genom zonerna bör få användas. Sålunda torde det fiske efter strömming och siklöja med rörliga nätredskap som bedrivs framför allt under hösten och vintern, kunna fortgå som hittills. Visserligen förekommer det ibland, enligt vad som framgår av kommitténs promemoria, att små laxungar fångas i strömmingsskötar i ganska stora mängder. Detta synes dock inte utgöra ett tillräckligt skäl att förbjuda strömmingsfiske med skötar i

zonerna. Det är emellertid av vikt att gällande bestämmelser om minimummått för lax och laxöring iakttas av de fiskande och att bestämmelsernas efterlevnad kontrolleras. Om undantag från det allmänna förbudet i fiskeristadgan mot trålfiske skulle meddelas beträffande Torne skärgård, bör undantaget förbindas med villkor att zonerna ej avfiskas i längdriktningen under laxvandringstiden. Då skadlig avfiskning av zonerna med trål sålunda kan förhindras i sådan ordning, behöver trålfisket ej beaktas vid utformningen av ett förbud mot fiske av vissa slag i fredningszonerna.

Den av gränsälvskommittén föreslagna förbudsregeln innebär, att fiskeredskap eller annan anordning inte får anbringas och brukas så, att fiskens gång i fredningszon kan hindras eller fisken annars kan avhållas från att gå fram där. Regeln synes tillgodose de syften jag nämnt i det föregående. Den har i huvudsak samma innehåll som förbudet i 29 § första stycket fiskerättslagen mot fiske i eller vid fiskådra. Eftersom bestämmelser om fiskådra gäller i Torne skärgård, synes denna överensstämmelse fördelaktig ur tillämpningssynpunkt.

Laxfiskekommissionen ansåg att tillkomsten av fredningszonerna skulle erbjuda möjlighet att slopa förbudet i Torneälvsstadgan mot fiske i skärgården efter lax och laxöring under vinterperioden. Kommittén har nu föreslagit att förbudet upphävs. Även jag är av den meningen att zonerna kommer att utgöra ett tillräckligt skydd mot skadlig avfiskning. Laxfisket under förbudstiden torde f. ö. vara obetydligt eftersom laxvandringen äger rum under högsommaren. Inte heller laxöringen företar under förbudstiden lekvandring upp till älven. Genom att förbudet upphävs tillgodoses ett sedan länge uttalat önskemål från ortsfiskarnas sida och man vinner framför allt att sikfisket, som bedrivs med samma fasta redskap som laxfisket, kan fortgå obehindrat under hösten. Det nu gällande förbudet mot fiske efter lax och laxöring i Torne älvs fiskeområde under vinterperioden kan alltså upphävas beträffande skärgården och kommer då att gälla endast älvområdet, dvs. området norr om linjen mellan Hellelä norra udde på finska sidan och udden Virtakari på den svenska. Kungl. Maj:t bör få genomföra denna begränsning av förbudets tillämpningsområde.

Liksom gränsälvskommittén finner jag det nödvändigt att arrendatorer och fiskerättsägare får ersättning för det intrång som orsakas dem av fiskeförbudet i zonerna. Ersättningarna bör för arrendatorernas del avse fångstminskningen under återstående arrendetid när fast redskap måste avkortas eller helt slopas. Fiskerättsägarnas ersättning torde få gälla minskningen i fiskevattnens framtida värde. Denna torde i regel kunna bestämmas med ledning av tidigare uppburna arrenden. Befinnes zonerna medföra nytta för skadelidande bör ersättningen — enligt min mening — jämkas med hänsyn härtill. Förfarandet i ersättningsärendena bör lämpligen bli detsamma som enligt lagen om ersättning för mistad fiskerätt m. m.

I likhet med kommittén anser jag det nödvändigt att fiskezonerna ut-

märks. Enligt förslaget till deklaration skall det åligga länsstyrelserna i gränslänen att vidta erforderliga åtgärder för utmärkningen. Sedan länsstyrelserna samrått, bör emellertid Kungl. Maj:t avgöra hur utmärkningen skall ske.

Ersättningar för intrång i enskild fiskerätt liksom kostnaderna för utmärkningen av zonerna på den svenska sidan bör utgå av statsmedel. Jag torde emellertid vid senare tillfälle få återkomma till frågan hur kostnaderna för statsverket bör bestridas.

När det gäller den lagtekniska lösning som gränslänskommittén förordat får jag anföra följande.

Kommittén har, som tidigare framgått, upprättat ett förslag till deklaration mellan Sverige och Finland angående ändring i Torneälvstadgan. Förslaget torde få bifogas till statsrådsprotokollet i detta ärende såsom *bilaga 1*¹. Det innefattar ändringar av stadgan, som innebär att det förut nämnda fiskeförbudet i 2 § begränsas att gälla älvmrådet och att reglerna om fredningszoner införs i stadgans 10 §. Till ett andra stycke i 9 § har överförts de bestämmelser som hittills bildat 10 §. I anslutning till ändringarna i 2 och 9 §§ har företagits vissa jämkningar av uteslutande språklig art.

Jag anser inte något hinder föreligga mot att deklarationen godkännes med det sakinnehåll som inryms i de angivna bestämmelserna. Frågan här om bör emellertid anstå till dess lagrådets yttrande inhämtats över de lagförslag som jag i det följande vill framlägga.

Vid Torneälvstadgans tillkomst krävdes för att vissa av dess bestämmelser, nämligen 13 och 14 §§, skulle kunna införlivas med svensk rätt, att de godkändes av riksdagen. I lagen den 18 juni 1927 (nr 218) angående rätt för Konungen att utfärda vissa föreskrifter rörande fisket inom Torne älvs fiskeområde bemyndigades Kungl. Maj:t att — i samband med utfärdande i övrigt av föreskrifter som överensstämde med Torneälvstadgan — även ge föreskrifter som överensstämde med 13 och 14 §§. De bestämmelser om fredningszoner i skärgården som nu föreslås införda i Torneälvstadgans 10 § har liksom 13 och 14 §§ civillags karaktär. Ett motsvarande bemyndigande torde, såsom kommittén framhållit, krävas även i fråga om föreskrifter enligt 10 § i dess föreslagna lydelse. 1927 års lag bör därför ändras så att den omfattar även sådant bemyndigande.

Sedan denna lagändring skett och deklarationen antagits av båda länderna, bör Kungl. Maj:t i kungörelsens form utfärda föreskrifter som överensstämmer med Torneälvstadgans nya innehåll. När så skett blir samtidigt stadgans nu gällande bestämmelser om åtal och straff samt om förverkande av redskap och fångst tillämpliga även i fråga om brott mot bestämmelserna om fredningszoner i 10 §.

Som förut nämnts bör ersättningsfrågorna regleras genom en särskild lag

¹ Bilagan har uteslutits här. Frånsett jämkning av bestämmelse om ikraftträdande är den likalydande med den bilaga som är fogad vid statsrådsprotokollet över jordbruksärenden den 31 mars 1967.

i likhet med vad som tidigare skett vid jämförbara förhållanden, nämligen vid tillkomsten av lagen den 18 maj 1956 (nr 215) om utsträckt tillämpning av lagen den 1 december 1950 (nr 599) om ersättning för mistad fiskerätt m. m. Den nya lagen behöver därför i sak endast innehålla att bestämmelserna i lagen om rätt till ersättning för mistad fiskerätt m. m. skall tillämpas såvitt bestämmelser i Torneälvstadgan om fredningszoner medför att innehavare av enskild fiskerätt får denna sin rätt inskränkt eller eljest tillskyndas skada. Lagen bör innehålla bestämmelse även om den tid inom vilken ansökan om ersättning skall göras. Jag finner den föreslagna preklusionstiden om två år väl knapp. De fiskande bör nämligen, enligt min mening, få tillfälle att vinna erfarenhet av fredningszonerna under minst två hela fiskesäsonger. Jag förordar därför, att tiden, som bör löpa från lagens ikraftträdande, utsträcks till tre år.

Då lagarna bör träda i kraft tidigast när deklARATIONEN blir gällande, bör Kungl. Maj:t få förordna om lagarnas ikraftträdande.

Lagrådet

Lagrådet har, under förklaring att lagrådet inte har något att invända mot innehållet i 10 § i förslaget till deklARATION, lämnat lagförslagen utan erinran.

Utskottet

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot deklARATIONEN och lagförslagen och får därför hemställa,
att riksdagen måtte bifalla förevarande proposition,
nr 115.

Stockholm den 2 maj 1967

På tredje lagutskottets vägnar:

ERIK ALEXANDERSON

Vid detta ärendes behandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Alexanderson, Göran Karlsson, Svante Kristiansson, Ebbe Ohlsson, Erik Jansson, Åkesson, Hermansson och fru Landberg;

från andra kammaren: herrar Levin, Johansson i Torp, Nyberg, Grebäck, Hedén, Persson i Tandö, fröken Anderson i Lerum och herr From.